

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Károly-körút 9. szám.
Ide intézendők az előfizetések, legczélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona.
Negyedévre 3 korona.

REGÉNY.
(12. folytatás.)

FOGADÁS SZÍVEKRE.

Írta: Lónyay Margit.

V. A szökevények.

ELZÁT atya kiméletesen készítette el az esetleg bekövetkezőkre, a szép leány zokogásba tört ki, de lelki ereje pár perc alatt győzelmeskedett fájdalmán és vallásos megnyugvással várta a következményeket, — odaült anyja ágya mellé s szóltanul bámult maga elé.

Éjfél ütött az óra, midőn Margit felnyitá szeméit s a megüvegesedett szemek tévővázva tekintettek szét a szobában. Látta-e a beteg a körülötte álló három orvost, látta-e ágyánál ülő halotthalvány leányát, észrevette-e az ablakmélyedésben összetett karokkal álló férjét, nem mondhatjuk meg, de ha nem láthatta is, éreznie kellett azok jelenlétét, mert mély, fájdalmas sóhaj tört ki kebléből, aztán erős köhögés . . . majd néhány hörgés, a megüvegesedett szemek lezárultak . . . még egy sóhaj . . . és Elza árva lett. — Margit meghalt . . .

Nem akarjuk festeni Elza fájdalmait. Mindenki, aki

egy szerető anyát elvesztett, szerető, jó gyermeket látott már anyja holtteste mellett, elképzelheti magának azt a helyzetet, melyben Elza volt. És az ügyvéd? Ezt is megtörte a nem várt haláleset, az erős férfi csaknem összeroskadott neje ravatalánál és ha ügyvédtársai őt és Kardoss a szenvedő Elzát nem veszik gyöngéd ápolásuk alá, talán az egyes katasztrófából kettős, sőt hármas katasztrófa is fejlődhetett volna . . .

Kardoss a temetésnél is, melyen a város színe-java volt jelen, egyetlenegy percze sem távozott Elza mellől, halk, suttogó hangon, a szerelem hangján biztatta, vigasztalta az imádott leányt s midőn a családi sirbolt bezárult, Margitnak atya mellé helyezett koporsója mögött, Elzát

Kardoss segítette karján, míg az öreg férj egy ügyvédtársától támogatva tért vissza lakásába.

A temetésnek vége volt, a résztvevők eltávoztak s a férj és Elza egyedül maradtak bánatukkal, fájdalmuk-

SZEDJÜNK MEZEI VIRÁGOT!

kal, a férjet a változhatlanban való megnyugvás, a fél-
árván maradt leányt pedig egyedül lángoló szerelme
nyugtátván meg annyira, amennyire.

* * *

Temetés után Kardoss másnap meglátogatta El-
zát, — szólt neki szerelméről, a jövő boldogságáról,
és kijelenté, hogy elérkezettnek tartja az időt, hogy
Elza kezét megkérje atyjától. — A csapás — mondá a
fiatal tiszt, — mely atyádat, jó anyád halálával sujtotta,
mindenesetre meglágyította az apa szívét és most már
aligha fog idegenkedni leánya kezét annak adni, aki
szívét bírja, ha ez a valaki mindjárt katonatiszt is.
Egyelőre tehát egy hónapot várni fogok még, addig is
legalább hetenként háromszor, négyszer látni foglak, —
aztán nyíltan atyád elébe lépünk, s bevaljuk előtte
kölesönös érzelmeinket, áldását kérve szívünk szent
frigyére.

Elza nem szólt egy szót sem, nem tett egyetlen
egy hang ellenvetést sem, hanem zokogásban tört ki s
Kardoss keblére hajtva aranyászoke fürtű fejét, suttogá:

— Nincs senkim, senkim kivüled . . .

Kardoss úgy tett, mint mondá. Csaknem minden
másodnap felkereste Elzát, hol a szobában, hol a park
sétáin festette előtte a jövő képét s lassan-lassan
visszatért a nyugalom a leány keblébe, annyira, hogy
midőn a Kardoss által kitüzött egy hónap eltelt, s fel-
szólítá a leányt az ifju, hogy érez-e elég erőt arra,
hogy vele együtt atyjához menjen vallomást tenni,
Elza szemeiben egy könnyesepp rezdült meg és csupán
e szavakat mondá: — Lelkem vágya, hogy tiéd lehess-
sek, szerelmed egyedüli boldogságom, e boldogságért a
tűzbe is elmegyek veled.

Kardoss megölelte, megcsókolta menyasszonyát,
mert e percztől annak tekintette ő Elzát, aztán meg-
állapodtak abban, hogy harmadnapra, vasárnap délután,
fogják a kölesönös vallomást megtenni az apa előtt.

Harmadnapra, vasárnap délután, mint rendesen
minden vasárnap délután, mióta neje elhalt, Nagy ügy-
véd nem ment a kaszinóba, hanem szobájában a divánra
heverve, olvasta az ujságot, midőn ajtaja felnyílt s azon
Elza és Kardoss léptek be,

Az apa felemelkedett s kezét adva Kardossnak,
így szólt:

— Szép öntől, főhadnagy ur, hogy minket árva-
ságunkban nem feled el, s néha-néha ellátogat hozzánk.

E bevezetés épen jól jött Kardossnak, aki nem is
sokat gondolkozva, felelt:

— Hová az embert érzelmei vonzzák, szívesen
megy, engem pedig e házhoz a szív legszentebb érzel-
mei vonzanak. Nem hiszem, hogy ügyvéd urnak, mint
gondos apának, kikerülte volna figyelmét azon mély
érzés, melylyel én Elza kisasszony iránt viseltetem, s
viseltettem azon percztől fogva, midőn őt először voltam
szerenesés láthatni, s mert így vagyok meggyőződve,
nem is fogja tolakodásnak vehetni ügyvéd ur, ha ez

alkalommal a legmélyebb tisztelem kijelentése mellett
ünnepélyesen kérem, kegyeskedjék Elza kisasszony kezét
nekem adni, kinek szívét már birom, azon ünnepélyes
fogadásom mellett, hogy életem egyedüli földadatának
fogom tekinteni azt, hogy Elza kisasszonyt, mint nőmet,
oly boldoggá tehessem, mint aminőt az ő szép lelke,
nemes gondolkozása, erényei, s tündöklő női szentesége
méltán várhat és megérdemel; oly boldoggá, minő csak
egy szerető nő lehet, egy őt imádásig szerető férj
oldala mellett.

(Folytatása következik.)

Akit én szeretek . . .

*Akit én szeretek, megvan az szeretve,
Télben se vágyik az langyos kikeletre:
Szívemre szorítom, s a tavasz pompája
Virágos mezőként előtte kitárva;
Kedvesem e rétről minél többet tép le,
Annál több s szebb nyílik a tépelt helyébe,
Ó tépjed, szerelmem, tépjed pazar kézzel,
Ne számláld, mennyit tépsz, egy szála se vész el!*

*Akit én szeretek, megvan az szeretve,
Rózsaszínhajnal lesz annak minden este:
Hajnali álom száll gyönyörű szemére,
Ne kínáld a valót, nem cserélve véle!
Tündéri álma van: Ámorkák környezik,
Csókdossák szép ajkát s parányi kezeit;
Azt jelzi keblének gyors emelkedése:
E bájos álomnak sohse legyen vége!*

*Akit én szeretek, megvan az szeretve,
Nincs annak bánata, örökös a kedve,
Szerelmi daloktól nem szünik meg ajka,
Mindenik kis vonás kaczag, nevet rajta;
S irúlva-pirúlva a szerelmi láztól, —
Észvesztő szépséggel körülöttem tánczol;
Mig végre leteszem daltpengető lantom',
S fejemet pihegő keblére hajtom.*

*Akit én szeretek, megvan az szeretve,
Társamúl szegődik mindakét életre;
Mert hogyha megfutjuk ezt a földi pályát,
Lelkünk majd az égbe ölelkezve száll át;
Ott is csak egymásért és egymásnak élünk,
Az örök szerelem áldása lesz véliünk,
Csókdosva repülünk a hetedik égig;
Így élünk örökké a végtelenségig!!*

Jámbor Lajos.

A különcz férj.

(Humoros elbeszélés.)

Írta: **Lauka Gusztáv.**

I.

Régi történet, de igaz. 1838-ban E***-ben megnősült a vidék hírhedt drámaírója, Román Arnold, házastársul választván magának a jogigazgató egyetlen leányát, Komáromfi Malvinát.

Malvina fiatal, szép és okos volt. E három ritka tulajdonon kívül, nem volt egyebe; azaz: a legritkább tulajdon, a vagyon hiányzott. Román vagyont is remélt, — csalatván azonban reményében, örömeit s boldogságát neje hűségében központosította.

Öt hetet gerle-boldogságban töltöttek.

A hatodik hétben elkezdett Malvin unatkozni, Román pedig drámát írni.

A hetedik hét elején megjelent E***-ben bizonyos Tihamér nevű fiatal jurátus, a hét közepén látogatást tett Román urnál, főleg azonban fiatal nejenél, a hét végén pedig már udvarolt is Malvinának.

Román annyira belemerült a dráma írásába, hogy az udvarlást csak a nyolczadik hétben vette észre.

Se vagyon, se hűség, ez sokkal kevesebb, mint mennyit reméltem! — szólt magában, de azért a drámaírást folytatta.

Őszre fordult a nyár, a nappalok rövidebbek lettek, az éjszakák hosszabbak. Malvin ritkán panaszkodott unalomról. Román ur pedig tapasztalhatta, miként kicsi családköre végtelenül kedvessé lön Tihamér urfinak.

Szeptemberi délután történt öt-hat óra között. Malvina a divánon ült, közel hozzá egy támlásszéken Tihamér urfi.

Az ablakfüggönyök épen annyi világot bocsátottak be az üvegtáblákon, mennyi elégséges volt a barátok illuzióit emelni.

A leghevesebb, de mégis lehető leglassabb szóváltás közepett jelent meg Román ur, Malvina nagyság és Tihamér urfi között.

Malvina elpirult, Tihamér elhalványodott. E szembeszökő ellentétet Román ur villogó szemei s ránczbaszedett homloka okozhatták.

Általános meglepetés mutatkozott. Mindenki köszönt ugyan, de meglehetősen elfogultan. Román ur adott irányt a biczegő társalgásnak.

— Tihamér ur nekem nagy szolgálatot tehet!

— Méltóztassék parancsolni! Legnagyobb örömmre leend, ha valamivel szolgálhatok!

Malvin bámult és hallgatott.

— Uram, ön egyike a legtökéletesebben kiképzett udvarlóknak! Kérem, ne genirozza magát, s e nyilatkozatom által ne jöjjön zavarba. Én mindent hallottam, s mondhatom meglepetten, a stíl szabályszerűsége, a mondatok kerekdedsége, az előadás költőisége, s a bensőség által, melyet ön kifejtett. Istenem! ha én valaha így tudtam volna udvarolni...

— Uram, én önt nem értem. — Megvallom, ön engem zavarba hozott.

Malvin szive sebesebben lüktetett, mint azelőtt, de ajkai csukva maradtak.

— A szerelmesek rendesen szórakozottak. Valahogy célzásnak ne vegye, ifju barátom, e nyilatkozatomat. Én sem többet, sem kevesebbet nem mondtam, minthogy ön szabályszerűen udvarol...

— Bocsánatot!... de mi nagyon egyszínű s egykedvű dolgokról beszélgettünk.

— Elhiszem! A szerelem kezdetben a legegyszínűbb s legegységűbb dolog a világon, csak későbbben lesz kétszínűvé s változó kedvűvé.

— Uram, ön talán azt gondolja...

— Tihamér ur, én e perczen kizárólagosan drámám első felvonásáról gondolkodom s méltóztassék elhinni, miszerint épen e felvonás érdekében nekem, barátom (bocsásson meg, hogy így szólítom), igen nagy szolgálatokat tehet.

Tihamér e kedélyes társalgásra bátorságot kapott s mosolyogva válaszolt:

— Uram, megígértem, miszerint amennyire tehetőségemtől telik, a legörömostebben szolgállok...

— Köszönöm, uram, nagyon köszönöm. Nekem e perczen, e pillanatban épen egy olyan ügyes, művésziileg képzett, tökéletes udvarlóra van szükségem, mint ön, barátom...

— Uram, ön engem vagy gyávának tart, vagy bolondnak...

— Becsületemre, én önt egészen más valaminek tartom. — Ezeket mondva Komáromfi, pisztolyt vont elő zsebéből s azt Tihamérra szegzé. — Fog ön udvarolni, vagy nem?

— Mennyire tehetségemtől telik, a legörömostebben!

— Legyen szives a nyelvtani szabályokra is figyelmeztetni. Nem szeretek kéziratomban javításokat és vakarásokat.

Tihamér udvarolt, Komáromfi jegyeztetett.

E kellemes multság épen félóraig tartott.

A félóra multával Komáromfi összegöngyölgeté tekeréseit s illedelmesen köszönve, távozott.

— Malvinám, a te férjed örült!

— Ó különcz! — szólt Malvina negédesen.

II.

Tihamér urfi mindennapos lett Malvinánál. Mindketten boldogok voltak.

Komáromfi 5 felvonásos drámájában a 3-dik felvonásig haladt. Több napokon keresztül még csak jelenlétével sem zavarta a boldogok pásztoróráit.

— Malvinám, a drámaírók a legunalmasabb férjek a világon!

— És a legszeretreméltóbbak.

— Adja Isten! de attól tartok, hogy boldogságunk kastélya oly ingó alapokra van építve, mint Velenceze!

— Csalatkozol! Arnold bizik bennem — és drámába szerelmes. Én nyugalmat adok neki, drámái örömet.

— Meddig fog ez így tartani?

— Örökké!

Oh, csak tíz évig bírhatnám zavartalanul szivedet. Tíz év halmokat csinál a hegyekből, s az angol kertet csüröskertekké alakítja. Vágyainkat minden évben meg kell nyírbaálnunk, ha azt akarjuk, hogy életünk egyetlen boldogsága a remény ne maradjon.

— Tihamér, te költő vagy, pedig nem irsz sem drámákat, sem verseket,

— Malvinám, tanuld meg azt, hogy sokkal több a költő, ki nem ír, mint ki ír. A Heliconra nem csak repülni lehet, hanem mászni is!

— Kik tehát a valódi írók?

— Kiknek neveit nyomtatásban leggyakrabban olvashatod. Ez a magyar bírálók rőffe, melylyel az írókat s azoknak reputációit méregetik... Oh, de hagyjuk e

nevetséges apróságokat, mondd inkább azt, hogy szeretsz engemet, s szerelmed boldogít!

— Szeretlek-e? s boldogít-e szerelmem? Tihamér! te az vagy nékem, mi a dráma Arnoldnak. Öröm, boldogság, minden!

— Malvinám! S te az vagy nékem, mi az éjnek a hold és csillagok! Szépség! ábránd! és költészet!

— Halál a csábítókra s hűtlenekekre! — ordított a drámairó a mellékszobából, s fegyverkakas felhuzása lön hallható.

— Tihamér! el vagyunk veszve!

— Nagy Isten! minő szerencsétlenség! a szerelem forró karjaiból ragadtatni a halál fagyos karjaiba! Malvinám! boldogságunkra és szerelmünkre esedezem, mutass menekülést.

— Szappanbuborék. —

— Rejtőzzél ruháim közé a garderobe-ba. Arnold lovag férfiú! Nem szennyezi be kezeit, egy ártatlan, egy gyöngéd nő vérével.

Malvina e szót „ártatlan“ hangosabban ejtette ki.

Tihamér úgy tett, miként mondva volt. A Malvina ruhái közé rejtőzködött. Azon pillanatban jelent meg Arnold.

Malvina halálsápadtan lépett férje elé.

— Arnold, te nem szeretsz engemet!

— Térdre, nyomorult!

Malvina térdre ereszkedett.

— Malvina, te hűtelenné lettél, te megcsaltad szerető férjedet.

— Arnold! tekintsz szemeimbe.

— Egykoron menny mosolygott felém e szemekből, most apró ördögöket látok azokban!

— Arnold, te nem hiszesz nekem. Mutasd meg legalább, hogy volt idő, midőn szerettél, azután nyugodtan halok meg. Egykori szerelmedre kérlek: ölj meg engemet... csak azután mondj áldást hamvaimra!

— Nyikorogni hallottam ruhaszekrényed ajtaját! Szólj, ki van elrejtve selyemrongyaid között?

— Uram, engedjen meg magának, de az olyan rongyokra büszke lehetne egy hercegnő is. Azok nem rongyok! hanem műferezei Majland mesterremekeinek. Nyikorgott az ajtó, mert napernyőmet helyeztem el.

— Jó! Hálnia kell, ha napernyő is! Ezeket mondva Arnold, a ruhaszekrény ajtajára szegte felvont fegyverét.

A szekrény-ajtó felpattant, s halálsápadtan Tihamér állott Arnold előtt.

Malvina eszméletlenül hevert a padozaton.

— Száz darab aranyat egy ilyen jelenetért. Köszönet, uram! Ön művész a szó legszorosabb értelmében. Drámám harmadik felvonása is elkészült!... Ezeket mondva Arnold, elrohant.

Tihamér csakhamar életre locsolá Malvinát!

— Ismétlem, asszonyom, hogy az ön férje örült!

— Ismétlem uram, hogy ő csak különöz.

III.

A szerelem vak és süket! Ezt Xenophon mondá ezer évek előtt, de e mondat igazsága azóta is számtalanszor bebizonyult.

Kinek füleit levágták is, felkeresi választottját, hát ki sértetlenül maradt, s épkézláb szabadulhatott a viadalból!

A szeretők gondatlanok valának, mint azelőtt, de kissé vigyázóbbakká lőnek.

Beköszöntött a tél is — a dráma bevégzéséhez közeledett.

— Naplót vezetek ártatlan viszonyunkról! Tudod-e Malvinám, hogy nevezem a napokat, melyeket birhatósodban töltöttem?

— Én éltem tavaszának nevezem szerelmedet, minden szavadat e tavasz virágának.

— Én aranjúezi szép napoknak! Elkoptatott hasonlítás ugyan, de a don Caesar s Maritana aranykora jut eszembe. — Én azt hiszem, férjedtől nincs többé okunk remegni. Ő dráma-örült, idővel még úgy járhat, mint Camoens! a tengerben fog elveszni!

— Szegény Arnold! Mi neki igen-igen sokkal tartozunk!

— Épen semmivel! Ki a drámákba szerelmes, vegye nőül a pennát és kalamárist! Általában a házasság nem költőknek való. Ők ábrándoznak. Az ábrándozás az élet megrontója! Már pedig a házasság csak jó életbe való!

De mégis mennyi odaengedéssel, mennyi megadással türi gerle-bugásainkat; fegyvert fog ugyan néháránk, de soha le nem puffant.

— Ő Cheristanékat szeret! Eszményképeket kerget! Az ő választottjainak nincsenek sem szemei, sem fülei. Kiket ő kerget, azokat nem lehet megfogni.

— Szegény Arnold!

— Gazdagabb mindnyájunknál! Tanuld meg azt, szép szerelmem, hogy a költők gazdagabbak Rothschildnál. Rothschild csak milliókkal rendelkezik — in idea, — a költők billiókkal. Rothschildnak a hitele halhatatlan, a költők azok magok is.

— Bevégezvén férjem drámáját, vajjon nem fog-e megváltozni?

— Soha! A költők sohasem józanodnak ki! Ők örökké...

❖❖ Péter-Pál a zárdában. ❖❖

Örültek! — egészíté ki egy mogorva hang a függönyök közül. A függönyök kevéssel azután szétváltak, s felvont pisztolyokkal Arnold állott a szeretők előtt.

— Ah! — hangzék mindkét ajakról egyszerre.

— Uram, tud ön imádkozni?

— Imával hunyom le, s nyitom fel szemeimet.

— Imádkozzék ön hangosan! Midőn „ament“ mond, én is ament mondok az ön földi részei felett!

— Kegyelem, Arnold, kegyelem! esengett Malvina kezeit tördelve.

— Uram, bocsásson meg ön tapasztalatlanságomnak. Kegyelmezzon ifju éveimnek!

— Legyen! De egyetlen feltét alatt. Drámámat a negyedik felvonással be akartam fejezni, e negyedik felvonásban az általános szabályok szerint a csabítónak és csabítottnak meg kellendett halnia. A dolgon csak egy segíthetünk, ha ön nőmet elszökteti, s én a drámát egy felvonással megtoldom. Az ötödik felvonásban azután valahogy csak kimódolom, hogy boldog legyek. Ha büntetnem lehetett, jutalmaznom kell. Ennek így kell történnie, különben darabomat kifütyölik. Tihamér ur reverzálist ad, hogy nőmet soha vissza nem követelem, Ez ugy hiszem világos szerződés a 902. §. eljárása alá esik. Tehát vagy szökés vagy halál!

— Szökés uram! szökés!

— Utravalóul fogadják önök legőszintébb szerencse-kívánatomat!

— Asszonyom, az ön férje okos ember!

— De különöz is, nemde?

A borszéki rengetegben.

(Pályamunka.)

*Ó be szép itt, örökké zöld fenyők alatt,
Örök élet, szöni rólad szép álmokat!
Ó be jó ez imádságos, néma csendben,
Ahol csak a hűvös őszi szellő lebben!*

*Olyan ez az erdő, mint egy nagy kalitka,
Én vagyok e kalitkának boldog rabja:
Nem látok itt a világból semmit, semmit,
S az égből csak kihatva egy darabnyit.*

*Amit látok az égből, csak egy tenyérynji,
De hisz nekem talán nagyon sok is ennyi.
Elfödhetik az eget ez aranyos fák:
Itt a föld is olyan szép, mint a mennyország!*

Bölcső s koporsó.

*Bölcső s koporsó
Két kis deszkaház,
Mindakettőben
Boldog nép tanyáz.*

*Aki itt van még
S aki ott van már,
Nem érzi, hogy az
Élet mily sivár!*

Gencsy Jstván.

Szerelmes levelek.

Irta: Zalay Marianne.

(Pályamunka.)

I.

ÖN egyszer látott, uram, és eljött, hogy nőül kérjen. Szüleim, ezek az aggódó, jóságos szülők — megfontolták az ön tekintélyes vagyonát, magas állását és legvégül személyét, — úgy találták, hogy az Ön oldalán nem fogok semmiben hiányt szenvedni, nem fogok semmit nélkülözni, amihez kényelmes nevelésénél fogva szokva vagyok — és nyugodtan odaigérték a kezemet. Én egyetlen beleegyező szóval sem járultam ahoz, hogy Ön biztató választ kapjon, és — ha nekik joguk volt életem fölött rendelkezni, — akkor jogosan cselekedtek!

... Mielőtt azonban az Ön menyasszonyává lennék, kötelességemnek tartom nagyrabecstülésemet olyanformán leróni, hogy megismertessem egy mindennapi, de reám nézve végzetes történettel. Végzetesnek azért mondom, mert megölte bennem a szívet, színvakká tett a remény zöldje iránt és kétkedővé az Isten jóságában. Keserűen megmosolygom a könnyeket, melyeken kereszttül leírom e szót: csalódtam! Kergettem én is lepkét — ártatlan öröm volt, szerettem én is férfit — mondhatlan gyönyör volt! A lepke után fáradhatlanul futott hajdan egy rövidruhás leány és csak hosszas küzdelem árán ejthette foglyul... a férfi önként ment bele a napsugárszötte hálóba és ezért több bizalmat érdemelt a szabadságszerető pillangónál, pedig csak a kíváncsiság hajtotta oda. Megismerkedett a lelkemmel és megteremtette benne az „ideál“ fogalmát; festményei, melyeket mesteri esete alkotott, — csodálnom kényszerítének őt, és amelyik leány csodál, — az már szeret!...

Pompázott a völgy s mező, de jött egy dúló fergeteg, mely mögött lopva elillant a hűtelen „nyár“ és a szegény kis virág haldokolni kezdett a korai fagytól. Az anyatermészet megigérte a napot szerelmes sugaraival, a néma éjszakát ragyogó csillagokkal, langymeleg szellőt, harmatos esőt... és egy hű, becsületes jellemű férfit, aki majdan könnyörületes szívében fogja felmelengetni.

Ez a történet, uram, és azzal nyer befejezést, hogy Ön eljött érettem. Szabadságában áll visszavonni kinyújtott kezét, de — ha szerelmet nem követel, — akkor ne tegye! Ha megelégszik tiszteletem nagyságával, ha becsülésre érdemesnek tartja önzetlenségemet, amelyből kifolyólag életemet sohasem haboznék az Önéért föláldozni — akkor vegyen hitvesévé és én megelégedett, kitartó s ha kell: küzdelemtől soha vissza nem riadó élettársa leszek Önnek. De a multat felednie kell, mint a lelkésznek a gyónás szent titkát, és én meg fogom érteni a föláldozást, ha viszontlátáskor bizalommal szorít velem kezét.

II.

Mikor azon az első estén megláttam kegyedet, Madelein, a szívem minden érzelmével rabja lett! Hisz a sok vidám arc mosolyánál csak egy volt szebb, csak egy volt fenségesebb: az Ön csendes bánata! Madelein, én szép jegyesem! Tudom és tudtam az első pillanatban, hogy szerelmi bújája van, látszott azon a megvetően közönyös tekinteten, amivel a férfi-nemet könnyörtelenül végigmérte. Ott álltam a táncz hely színes lampionjai alatt, anélkül, hogy észrevett volna. Akkor azon gondolkodtam, hogy egyszer lesz idő, amidőn Önt, csodálatos leány, karomba zárhatom, amidőn reám fogja hajtani szép fejét és elmond egy regét, amit ketten könnyebben felejtünk...

Ah! Madelein! Csókról álmodoztam, forró, égető csókról, hangjának szerelmes dallamáról és szöke fonatainak kábító illatáról; hittem, hogy megsimogathatom kezeimmel, átölelhetem karjaimmal és nem fog szertefoszlani, mint a szent jelenések.

De ne ijedjen meg tőlem és szerelmem nagyságától, én szépséges, félénken remegő jegyesem! Ha a viszontszerelmem búbájában nem is lehet minden botor sóhajtozónak része, — az engedelem, hogy szerethetünk, máris magas kegyelem!

Egyetlenegyszer voltam olyan vakmerő, hogy kinyujtám karjaimat vágyó ölelésre, Ön reám tekintett komolyan, és egy nemével a titkolt vonzalomnak — karom erőltlenül lehanyatlott, és bizonytalannal nagyon fájdalmas csalódás látszott vonásaimon, mert engesztelőleg átadta kezét, azt az édes, meleg kezét, amelynek érintésétől megremeg minden idegem.

Ez a kéz az enyém! Nekem ajándékozta az Isten, akihez hálából visszavezetem az Ön megtévedt, hitetlen lelkét, az égi vigasz tüzének csak egyetlen lángja lehetnék, hogy fölmelegíthetném azt a hideg szívet, talán mégis van a fájó romhalmaz alatt egyetlen kicsiny haldokló szikra, amit kitaró szerelemmel életre lehetne kelteni? . . .

Ah! Madelein! Mily ostoba vagyok és képzeldő! Bocsásson meg, ha vágyakkal ostromlom, amelyeket megtiltott nekem, és oldozzon föl, nem az eszemmel irok, ez a nagyhatalom is rabszolgájául szegődött érzelmeimnek és példásan alázatos!

Királynője egy világnak! Kicsiny világ, az igaz, de minden kincsét egy szerelmet érző, hü szivben helyezi a trón elé. Madelein! Egy változatlanul igaz szívet ajándékoztam Önnek, nem adtak még ajándékot ilyen szorongó félelemmel, — bátran elfogadhatja! Viszonzását sem kívánom azonnal, türelmes leszek és kitaró! . . . és bizalmamat helyezem abba a „büszkeségbe, mely „adósságot“ nem ismer! . . .

III.

Csak két nap választ el attól, hogy a templom ünnepies csendjében szerelmet esküdjünk egymásnak és most olvasom az utolsó levelében, hogy jobban fél ettől a jövődő „hazug“ pillanattól. mint a haldokló bűnös a túlvilág gyötrelmeitől.

Kegyelmet kér megkínzott lelkiismeretének, gyötri az önvád, bevallja, hogy arra a hősiesség tagadására, mit első levelében szenvedett, nem képes és alázattal könyörög Ön, a büszke leány, hogy vessem meg bár, de adjam vissza könnyelmű ígéretszavát, amit szülői kényszerből ajándékozott nekem.

Az Ön ígérete, Madelein, eskü előttem! . . . és az esküszegés pokollal sújtott vétek. Hiszem, hogy a túlvilágon elnéznék ezt a bűnt Önnek és bocsánatkép hófehér angyalsereg vezetné be a mennyország csodás kapuin, de én már e földön akarok ilyen gyönyörben részesülni és „ezért“ tagadom meg esdeklését!

Gonosz és könyörtelen vagyok és félek, nagyon félek, hogy hatalmába ejt a vallástalanság is. Templomba sem járok az Ön levele óta, holott eddig ott gyóntam meg minden gondolatomat az Istenanya oltárképe előtt. Amióta megvallottam neki, hogy nem ő az egyetlen, akit szeretek, — elfordult tőlem és átszellemült mosolya, ami varázsszerűen fogva tartotta tekintetemet, — eltűnt csodás arcáról. Ilyen hidegen, ilyen kegyetlenül veszedelmesen hasonlít egy leányhoz, akit Madeleinnek hívnak, és akit rajongva imád egy szegény beteg.

Igen! Meghültem egy szótól, Madelein, és azóta fázom! — s bár még néhány óráig ide vagyok lánczolva, lelkem már az Ön bűvös közelében tartózkodik. Meg kell gyógyulnom mielőbb, hiszen úgy érzem, hogy halottaimból is fel tudnék támadni Önért! . . .

Lezárom lázas szememet és álmodozom a következő napokról. Előttem áll egy szoborszerű nőalak, hőszi nászruhában, halványan, de elszánt komolysággal, egyetlen gyötrelmes „igen“ szóért nevémet osztja meg velem, kezét az enyémbe helyezi! . . . Ekkor szózat hallszik alá a magashól: ez a te urad, kinek engedelmességgel tartozol! — és a hatalmas ember, kinek jog adatott, hogy parancsoljon: alázatosan leborul a kicsiny lábak elé! . . .

Ah, Madelein! Nincs irgalom az Ön számára! A szülői kényszer karjaimba kergeti, a lelkész szent füzérrel a gyűlölt férfiúhoz köti, és én látni fogom Önt napról-napra, örködni fogok élete fölött, elűzöm a borus felhőket és megszüntetem sóhajait! Emberfölötti ígérek, de ismerem magamat és tudom, hogy magasztos vállalkozásom nem lesz sikertelen. Eljövend az idő, amidőn az én Madonnám újra hozzám fordul és az arcát a régi mosoly aranyozza! . . . ott fogok térdelni oltára számolyánál addig, míg föloldoz büntetése alul, és ennek jeléül Önt is kegyeibe fogadja. Égi malasztjával majdan bevilágítja azt az utat, amelyen járva, elhalványulnak a múlt emlékei, és hogy el ne tévedjen rajta! . . . vezetője én leszek a messziről intgető „Boldogsághoz“! . . .

IV.

Holnapután lesz első évfordulója esküvőnk napjának és Ön, uram, azt hitte, megmenekül a visszaemlékezés kísértő szellemétől, ha azon a napon messze távozik tőlem, — hivatalos küldetést adva okul, — hogy magamra hagyhasson bánatommal e pazarfényű, rideg lakosztályban.

Csalódott! A szomorú emlékeket eltemetheti egy serleg mámorító pezsgőbe, gondolatait rabságban tarthatja a czimborák lelkes danája, de az érzelmek nem alusznak ki, ha „igazak“ voltak és meghallják a távoli visszhangot, amely túlkialtja a pohárcsengés vidám zaját és túlzokogja a hegedűhúr panaszos jajgatását! . . .

Hogy ez a visszhang mikor keletkezett? . . . Azt is megvallom most önnek, akarom, hogy tudja, de — mert gyáva voltam arra, hogy szavakkal elmondjam, várnom kellett egy ilyen alkalomra, midőn távol lesz tőlem, — és ez most történt meg először egy hosszú esztendő alatt! . . .

Három hónapos házások valánk már, — egy napon benyitott hozzám, de — mint rendesen — az ajtóban állva maradt. — Madelein! — szölt akkor vonagló ajakkal, — azért a sok bánatért, amit azzal okoztam, hogy a közelében élek, — örömet szerzek ma cserébe! Nem akarom azonban, hogy meglepetése urrá legyen női büszkesége felett, — azért készítem elő. Egy híres festőművész, — nevét a szíve bizonytalannal megsugja önnek, — élénken érdeklődött az ön hogyléte iránt és mert teljesen idegen e városban, — meghívtam az ön vendégszerető hajlékához theára.

Milyen arczülötés! — és milyen reszkető kéztől eredt! Ideges szivdobogás, ájulásféle szédület fogott el, amint Önre néztem, — még mindig mozdulatlanul állt az ajtóban, de volt halvány arczában valami nemes lemondás, mint a Krisztusképeken és az én térdeim meginogtak. Esküszöm! hogy nem attól a lealázó hirtől, amiről értesített! . . .

Istenem! a szenvedések egész skáláján keresztülvándoroltam e megrázó pillanat óta, mely életrehozott egy hatalmas gyönyörteljes szenvedélyt. Ah! mi volt ehez képest a múlt? beteg agy képzeldése, elmezavar!

Mert, — akit hajdan felruháztam ábrándszötte erényekkel, viszontláttam e férfiút és azonnal megismertem benne az első emberpár átkos kigyóját, amint veszedelmesen kúszva közeledett hozzám. Tekintete megbűvölő delejjel szegeződött reám, — ekkor hirtelen Önre néztem, uram, — és a nyomorult féreg pillantása elveszté hatását örökre!

Nevem legerősebb védbástyája az ön szilárd jelleme, Madelein, — mondta ön a vendég távozása után, — és én nem kulsolhattam össze kezeimet, hogy kikönyörögjem a kegyet: Nekem nem öröm, de pokoli szenvedés, ha Önöket együtt látom és kezét nyújtja e méltatlannak, ki annyira gonosz, hogy nem haboznék meglopni öntől a másvilág üdvét, — tiltsa meg, hogy eljőjön még egyszer hozzánk! — de hallgatnom kellett és túrnóm, nehogy félreértsen és azt higgye, hogy megrettentem önmagamtól.

Órultnek fog tartani és — ha látna most, amint egyedül virrasztok az éj borzalmas csendjében, — szívében szájalom ébredne irántam a szerelme nyomán. Itt hever előttem a fátyollal borított narancsfűzér és a fehér nászruha, olyan megbomlott levegő árad belőle, mint a halottak köntöséből, pedig üdeszép, csaknem új, szerelmi ölelés nem gyűrt ráncokat selymén! . . .

De ugyebár megígéri, hogyha még egyszer fölöltöztetnek bele, — megkapom hideg ajkamra azt a menyasszonyi csókot amivel ön egy év óta tartozik?! . . . Igen! szomjazom ezt a csókot már most és ha önnek is olyan életkérdés, — jöjjön vissza érette! Töltsük együtt azt a szent ünnepnapot, olvassuk át leveleinket és tegyük el leendő gyermekeinknek, hogy okuljanak egy szegény asszony történetéből, aki egy évig szenvedett a tisztítóhelyen, hogy érdemessé legyen ama férfi szerelmére, kinek most már örömmijongva elmondhatja azt a három boldogságígérő szót: szeretlek! szeretlek! szeretlek! . . .

A hű szerelem harcza.

(Beszély.)

Irta: **Varsányi Gyula.**

Kedves nyaraló emelkedik a Balaton somogyi partján. A villa Molnár Béla földbirtokos tulajdona, aki itt tölti a nyarat két leányával: Fridával és Olgával.

A két leány meglepő látványt nyujt. Frida szép, mint valami égből leszállott angyal. Termete magas, karsu, szürke szeméből mesés varázs sugárzik, arcza oly hódító, hogy annak férfi nem tud ellentállni. Ha bálon vagy mulatságon megjelenik, csaknem összeverekednek miatta a fiatal emberek. Mindenki vele akar táncolni, körülrajongják, ünneplik. Amely bálon csak megjelent, még mindig királynője volt ő annak.

Nővére, Olga, egészen elveszett mellette. Mig az ég minden szépségével fölruházta Fridát, addig tőle mindent megtagadott. Igénytelen termete s szeplős kis arcza, mindez nem arra látszott teremtvé lenni, hogy valamely férfiszívet meghódíthasson.

Fiatal ügyvéd járt a házhoz: dr. Kardos Imre. Nagyon természetes, hogy Frida tetszett meg neki, aki pedig ugyancsak nem nagy érdeklődést tanusított iránta. A bálkirálynőnek nem volt szíve. Őt csak a mulatságok és szép öltönyök érdekelték. Az Olga szomorú tekintetét, melyből oly határtalan szerelem sugárzott, Kardos észre se vette.

Ez a közöny az Olga hűsége szívét nagyon elszomorította. Micsoda keserű küzdelmeket idézett föl szívében a szerelem. De csak gyöngye leány volt, aki cselekedni nem tudott.

Dr. Kardos Imrének kedvenc sportja a lovaglás volt. Minden alkalmat felhasznált arra, hogy paripáján kirándulhasson. Egyizben épen Molnár Béla háza előtt vágatott el, mikor paripája megbokrosodott és épen a kapu előtt dobta őt le, még pedig oly szerencsétlenül, hogy feje a kapu fájához ütődött és eszméletlenül terült el a földön.

Molnár Béla és leányai rögtön kifutottak a házból. Már annyi idő nem volt, hogy Kardost lakására szállítsák és így Molnár felajánlotta házát, ahova be is vitték a beteget.

A rögtön megjelent orvos megállapította, hogy az eszméletlen súlyos sérüléseket szenvedett, de talán a gondos ápolás még megmentheti.

A Molnár-leányok idáig versenyeztek a daliás ügyvéd meghódításában, de a betegápolás körül elmaradt a versengés. A szép Fridának nem volt ahoz kedve, hogy az eszméletlennel foglalkozzék és ezt a feladatot egészen Olgára bízta.

De Olga lelkiismeretesen meg is felelt föladatának. Odaadó szeretettel folyton ott őrködött a kórágynál. Jeges-borogatásokat rakott az eszméletlen lázas fejére, éjjel is virasztott felette.

Néha, mikor a beteg nagyon lázasan hánykolódott, Olga odatapasztotta ajkát láztól piros ajkára. Saját-ságos, de úgy látszott, mintha ilyen csók után a beteg mindig megnyugodott volna.

Az Olga gondos ápolása meg is mentette Kardost, és a föleszmélő ifju első tekintete, a leánynak vérvesztéstől sápadt arczára esett. Tőle tudta meg, hogy mi történt vele. Oly gyöngye volt, hogy szólni még alig tudott és csupán egy forró kézzorítással köszönhetett meg a leány önfeláldozását.

Később azt is megtudta, hogy Olga milyen odaadóan ápolta őt és egyedül ennek köszönheti élete megmentését. A halál révéből visszatért ifju szívét nagyon meglágyította ezen elbeszélés. Egészen más szemmel nézte most az Olga sápadt arcját, melyen napról-napra több szépet fedezett föl és nagyon bámult, hogy mindez eddig elkerülte figyelmét.

Később, mikor a beteg elhagyhatta az ágyat, megjelent a ragyogó szépségű Frida is, diadalmas mosolyával. De szépsége nem hatott többé Kardosra, mert ő hű szívét keresett és tudta, hogy azt csupán Olgánál találhatja meg, aki hű szerelmével a halállal is meg-harczolt érte és visszavivta életét.

Dr. Kardos betegsége után fürdőre utazott, amint onnét ujjászületve visszatért, a kis Olgából lett dr. Kardos Imréné.

~ ~ ~ Mintha . . . ~ ~ ~

(Pályamunka.)

Teljege: „A szerencse próbálva jó és jó.”

*Mintha most is látnám ott a ravatalon
Pihenni csendesen, megholtan, halványon . . .
Arcán szelídség ül, nem nyitja fel szemét,
Láttára a lelkem bánattengerbe vész!
Mért nem hallok szavát, egyetlen hangját bár?
S nem jó szeméből felém bár egy sugár,
Mért nem zendül most is szeliden, édesen:
„Jó, hogy megérkeztél, vártalak gyermekem!”*

*Megjöttem! . . . de jönni bár ne kellett volna,
Bár ne kondult volna eme gyászos óra!
Beteghez siettem, halottat találtam . . .
Majd, hogy önmagam is nem terültem holtan!
Mint villám a tölgyet, úgy talált a gyászház,
Hogy végzetem anyám ravatalához hí,
Omló könnyeimtől alig látott szemem,
Zokogva sóhajtam: ó, jaj! árva lettem!*

*Igen, árva lettem, mert igazi árva,
Kinek könnye omlik anyja sírhalmára! . . .
Ninesen a szótárban egyetlen szó sem szebb,
Mint melylyel az ajak édesanyját jelez;
Érzés magasztosabb nincs az anyainál,
Mely felhők között is sok örömet kínál.
Ó, szép, dicső, égi anyai szeretet!
Csillag sugárinál jóval fénylőbb képed.*

*És im, én e kincset láttam hullni porba,
Öröm virágaim hervadását sorba!
Feltárult előttem a sír rémes árnya,
Mely drága anyámat elfedi, elzárja . . .
Néztem . . . néztem . . .hosszan, soká a nyugorót,
Megeredt a könnyem, patakként folyt, omlott,
Zokogásomra künn felelte a szellő:
„Áldott jó anya volt, angyalnak kellett Ő!”*

Kedves emberek.

Irta: Malcomes Gizella báróné.

Ezer szerencse, hogy nincsen oly sok élő elégia a föld hátán, mint az én szomszédom Ludling Libor, az öreg hadnagy, kinek mindig van valami örvendetes közölnivalója és ha mindjárt háromszor is akad össze egy napon a tengelyünk.

A sors azonban egy jeles tulajdonsággal verte meg, s ez az, hogy minden mondata mellé egy „példánakokáért” ragaszt, ami aztán beszédjének tragikus élet fogja és egész megjelenése komikussá válik. — Jó reggelt, nagysád! — Egészséges? Gyermekai bizonyosan betegek, oh, oh! példánakokáért én is hatot temeltem el. — Ma példánakokáért rettenetes rossz szinben van kegyed! vigyázzon, mert a mai időben sokan szívesek, — példánakokáért a himlőt elkapni.

Létezik azonban egy egész sereg halandó, kik hátrázott ellentétei vén szomszédoknak, s mindazoknak, kiket mindjárt elfut az epe, kik drága nyelvüket nem tartják kalodában, s kik minden rózsás, derült arcban lappangó betegséget látnak! — ezek az igazi tőzsgyökerekes „kedves emberek”, kik a szeretetreméltóság egész tárházát hordják magukkal, bőven juttatva belőle maguknak is, másoknak is, hogy jusson is, maradjon is. Keresetlen előzékenységgel szólnak mindenről, még arról is, ami nincs és kedvességük sulya csaknem agyonnyomja az embert.

Alig értünk páholyunkba, alig helyezkedtünk ott el vendégünkkel bizalmasan, — a „kedves ember” már ott terem, s az őt cseppet sem fészélyezi, hogy nem közeli ismerős, mert hisz annyi bók lakozik a szívében, meg akar szabadulni tőle! persze azok elmondására a felvonásközök elégtelenek, beszél tehát előadás-közben, így aztán a darabból, mely különben nagyon érdekes, egy szót sem érthetünk, ha pedig a diszleteket akarjuk megnézni, akkor neki éppen látesővüinkre van szüksége.

E közben még ama ritka szívéllyességet is tanusítja, hogy czukorkáinkát eleszi, amit csak akkor veszünk észre, mikor vendégünket meg akarjuk kínálni. Midőn pedig a kedves ember ekképen két felvonást körünkben végighallgatott, akkor (hallatlan), eltávozik, hogy kiváló kedvességének esalhatatlan kamatait legyen időnk élvezni.

A bálban már egész más alakban jelenik meg, a „Grófnő, felséges szinben van!” — kiáltja elragadtatva egy tisztes matrónának, aki különben nagyon örül, hogy hat franzensbadi kúra és négy san-remói időzés után képes két unokája segélyével a vidgató lépcsőjének szőnyegén fölvánszorogni; — a tizenhatéves leánykának pedig azzal bókol, hogy tiz évvel megifjodott a legutóbbi bál óta . . .

Miután emez elbűvölően udvarias szólamoktól könnyebb lett, frakkszárnya egy merészet lebben, s már más csoport előtt áll, azokat is boldogítandó.

Máskor Szegedre utazol, természetes tehát, hogy Czegléden valamit magadhoz akarsz venni, ami nem könnyű dolog, mert három angol család lefoglalta a konyhát.

Végre hosszas hajsza után a pinezér egy maradék borjuszéletet hoz; de sorsodat nem kerülheted el! a hivatlan „kedves ember” testestől-lelkestől szemben ül veled és a világ ártatlan legkötelezőbb mosolyával (mely csak az ő sajátja.) ártatlan borjuszéletet után nyúl, s mielőtt meglepetésből felocsudnál, már szerény szeretetreméltósággal eltüntette ételedet . . .

Egy fiatal asszony valami jótékonyági ügyben fölkeresi az illető irányadó hölgyet, kit csak futólag ismer; a „kedves hölgy” azonban az ablakon át észreveszi, eléberohan az előszobába és csók-zápor közt hevesen keblére szoritja, persze csak azért, hogy kézzelfoghatólag meggyőződjék arról, hogy nem hamis-e a látogató arczszíne s alakjainak látható előnyei.

Két évre rá találkoztunk Balaton-Füreden s ha a fiatal nő nem mutat barátságától sugárzó arcot, mintha legalább is legkedvesebb reggeli papucs-kájának lenne a sarka, biztos, hogy kiállhatatlan embergyűlölő hirébe hozza és mindhalálig agyarkodni fog ellene.

Az igazi „kedves emberek” még veszélyesek is lehetnek, ime egy eset:

Tegnap egy fiatal asszonyka könnyek közt panaszkolt nekem, hogy anyósának egy öregebb barátnője, ki jóhírű („kedves asszony”), majdnem tönkretette: ugyanis egy délutáni „örmény” látogatás alkalmával, merő barátságból és szeretetreméltóságból oly hevesen szoritotta meg a karját, hogy két nap óta sem a holdvilág-szonátát nem játszhatja, sem (ami több) szeretett férjét meg sem ölelheti. — Nem rettenetes kedves-e ez? . . .

S. asszony a „legkedvesebb” a „kedvesek” közt s ebbeli képességeit oly ügyesen használja föl, hogy szakmájában (mert egész szakszerűen űzi a kedveskedés horasztzó mesterségét), valóságos tekintély. Jó családból való „erényes özvegy” lévén, mint ilyen, birja a társaság teljes bizalmát.

A jámborságnak, jótékonyágnak és barátságának példányképe; semmi eszköztől nem riad vissza, csak mindenki iránt barátságot és szeretetet mutasson szüntelenül — én még azt is elhiszem, hogy „nemes önfeláldozásában” ember- és állattársai jóvoltáért elhatározná magát a legszörnyűbb halálra, hogy holnap mint a „megtestesült kedvesség” feltámadjon.

Ő az özvegyek és árvák Istentől küldött vigasztalója s a fiatal asszonyok oltalmazója, különösen, ha féltékeny férjeik vannak.

Egy ily „gonosz szellemtől” megszállt férj, egy-izben felkért, hogy gardirozza nejét egy fürdő-idény alatt, miután ő (a férj) ebben akadályozva van. Ekkor tünt ki aztán, hogy a kedves köteleesség S.-né főerénye.

Mig a féltékeny férjnek azt bizonyítgatja, hogy árgus-szemei vannak, azalatt az életvidor asszonykát azzal biztatja, hogy a garde des damesok legnagyobb előnyével dícselkedhetik, t. i.: hogy adott esetekben egy kissé süket és vak. És szeretetreméltósága törbeejtette ugy a férjét, mint a nőt. — Négy hét mulva aztán az egész fürdőközönség S.-né elegáns öltözékeiről beszél, mely ehez ugy jutott, hogy fiatal pártfogoltját addig biztatta, hogy a párisi esipke-könyv, meg a virágos kalap, meg más egyéb ujdonság határozottan nem ille- nek neki s a fiatal asszonyka boldognak érezte magát, ha barátnője szokott előzékenységgel megszabadította a kellemetlen toilette-czikkektől s önmagát föláldozva, maga páváskodik azokban.

A férj pedig örül, hogy neje ily jó felügyelet alatt van s nem győz köszönetet mondani a kedves nőnek s örömmel fizeti ennek fürdői költségeit is.

Épen ilyen ama bizonyos öt gyermekes apa háladatossága, kinek neje esupa időtöltésből mással tovább állt.

Az apa nem győz hálálkodni, mikor a „kedves hölgy” az őt talmi árva ruházatát rendbeszedi, az pedig valószínűleg ugy történt, hogy beruházásokra átadott ezer forintból csak ötszázat költött. Oh, mily szívesen tesz ily kedves kis szolgálatokat a tiszteletre-

méltó hölgy. Ha a jó ügynek használhat, megteszi azt a csekélységet is, hogy egy és ugyanazon napon egy jámbor összejövetelen, egy temetésen, egy keresztelőn és egy jótékonycélu bálban vesz részt, s mindenütt sikert arat, csodálják és tisztelik, mert hát a kedves-ségét ugyszólván — monopolizálja.

És daczára annak, hogy bölcsen tudjuk mindnyájan, miszerint csak a valódi szivjósággal párosult természetes kellem az, amit a „kedvesség“ isteni adománya gyanánt ismerünk, mégis gyakran megcsalatni engedjük magunkat.

Ha a „kedves ember“ hiúságunknak hizeleg, akkor készpénznek vesszük a meghatottság könnyeit, a jó akaratteljes mosolyt és a részvét szelíd szavát (melyek mindig rendelkezésére állnak) és csak akkor érjük föl észszel, hogy mindez látszat és hazugság, ha a tövis már megszurta ujjunkat sőt olykor, ha szivünket is megvérezte.

—♦— Idyll a Nilus-partján. ♦—

Oh! nem közönséges, mindennapi arcz hódit, hanem ama szerény édes-kedves nő, ki váratlanul és észrevétlenül kerül elénk, s mégis ott van mindenütt, hogy eszünkre és szivünkre rózsalánczokat fűzzön — ez az igazi „kedvesség!“ Keressétek! Aki megtalálja, boldog lesz!

ADOMÁK.

Ez is mentség.

Egy féltékeny férj azon éri feleségét, amint épen egy „Alfréd“ aláírásu levelet felbont.

— Kicsoda ez az Alfréd?! férmed a megrémült asszonyra.
— Bocsáss meg, kedvesem, de annyira hasonlít hozzád!...

Önbizalom.

— Mama: Miklóska, most én kimegyek a konyhába, de megszámláltam a cukortartóban levő cukordarabkákat, hát ne nyulj hozzá, mert kikapsz!

— Miklóska: Mamuskám, akkor inkább vigyél ki engemet is magaddal!

LETÖRT.

Irta: G. Diószeghy Mór.

Avármegye székvárosába szoktam hetivásárookra járni. Épen egy szekér búzával voltam benn a nyáron, az új termésből, megállott a szekere a sorban, én pedig fennültem a szekeren a zsákok tetején és onnan szölongattam le egy-egy zsidóhoz, ha kérdezte:

— Hogy ez a bhoza?

Tudtam, hogy míg Zsengeri & Comp. ide nem talál, odáig nem igen lesz vásárom, mert hát jobban esik az embernek, ha az ismerős csapja be, mint az idegen. Tudom, hogy ide kerül pontosan, mint a halál. Egynéhányszor megesküszik, hogy ennél hitványabb búzát nem látott az idén és csak nekem adhat meg érte ennyit, másnak nem adna semmit. Tudja, hogy nem hiszem, amit beszél, de azt is tudja, hogy odaadom az életet.

Mondom, hogy őt vártam és néztem végig a soron. Mikor visszatekintettem, előttem állott egy ember és nézett rám erősen, nagyon erősen nézett. Első pillanatra láttam, hogy ez nem gabonavigécz. Úr volt, habár kissé kopottas állapotban. Gondosan, kifogástalanul öltözködve, de valahogy úgy mégis meglátszott, hogy sokat viseli ezt az öltözetet. Még egyszer merőn a szemem közé nézett és elkaczagta magát:

— Hiába aszott úgy reád a bőr, azért én mégis tudom, hogy te vagy a Giczey-fiu. Megismertelek, pedig kutya hitványul mutatsz. Szervusz.

— Szervusz, fiu! Én is megismertelek, hogy te Kádár Gyuri vagy. Ugy-e az vagy? (Csakugyan az volt, a Kádár Gyuri, akinek az apja ezen a vidéken volt gazdag földesur s akivel együtt jártam egynéhány diákiskolát.) Hogy vagy? Szintén az ideitermést akarod elliferálni ezeknek a gonoszoknak?

A szemem közé nézett még erősebben, komor ránczok verődtek össze szép, magas homlokán, megéreztem, hogy ez most a lelkeben akar olvasni. Csak egy pillanatig, azután ismét csak felkaczagott, de most már keserűen.

— Fenét! Én elliferáltam már mindent, sommásan, előre... az örökkévalóságig. Megértettél engemet?

Ekkor elém cseppent a Zsengeri & Comp. és belemarkolt a kitétt búzás-zsákba és reám pillantott. Én meg odaszóltam a Gyurihoz:

— No, látod, — ez a zsidó most megzavarja a mi beszélgetésünket, ezzel nekem végezni kell. — Hanem tudod mit, délben a „Fűzfabokor“-ba megyek ebédelni, pompás friss kolbászt sütnék ott, kitűnő bora van. De eljőjj, várlak. Ott majd beszélünk tovább.

Eljött. Megittunk egy féllitert, meg a másikat és nem akart szó jönni az ajakunkra. Én néztem őtet, ő nézett engemet. Megittuk a harmadikat. Fenékgig üritette ki a poharát és felemelte, úgy tartotta egy darabig, aztán — szépen letette megint és elkaczagta ismét magát, de most már nagyon, nagyon keserűn.

— Ugy szerettem volna odavágni a falhoz ezt a poharat. Ugy, mint régen, amikor még ember voltam. Akkor... Most talán ki se tudnám fizetni az árát. Érted? Egy ordináré borospohárnak az árát. Mikor a „Griff“-ben a Muczival számtalan tele pezsgősüvegeket vagdaltunk a falhoz. Ki kérdezte az árát? Most egy komisz borospoharat se merek...

— Tudod te fiu, hogy ki az a Muczi? Nem tudod? Különbben ez olyan közönséges ostoba história, hogy elbeszélni is ostobaság. Azt mondod, hogy mondjam? Hát a Muczi egy szép nő volt, vagy tudja a fene mi volt. Angyal és ördög. Ősmered azt a verset? Operettprimadonna volt a Kunhegyi truppjánál. A többi már tudod, ugy-e? Micsoda tűz lobogott a szemében... Aztán egy éjszaka felpakoltam és kivittem magamhoz a puztára és ott éltünk, mint... Persze, hogy elszökött, mert hát a vére is hajtotta, meg a pénz is elfogyott és nem lehetett többet kapni. Nem adtak, senkisémet adott. Ejh, hajh! Hogy szeretném a falhoz vágni ezt a poharat, de talán ki se tudnám fizetni az árát. Nem.

— Hát aztán, fiu, hát aztán? Mondjad tovább. Tovább.
— Tovább?? Hát aztán úgy jártam, mint a hires verseny-
paripa szokott járni. Szakasztott úgy. Letörtem, és ménesbe
kerültem...
— Hogy, te? Hova, te?
— Mondom, hogy letörtem és ménesbe kerültem. Diurnista
vagyok a vármegyénél.

Az utolsó „Isten hozzád” előtt.

Németből: **Végváry Ferencz.**

Harminez éve élnek együtt. Harminez év óta egy napon át sem váltak el egymástól. Harminez év óta nem volt egy cselekedet, amit nem együtt hajtottak végre, nem volt talán egy gondolat sem, amit nem közösen gondoltak volna.

A lelkük egymásba forrt. Beesülettel osztozkodtak bánaton és boldogságon.

Amikor az orvos két nap előtt kijelentette, hogy csak valami csoda mentheti meg az asszonyt, akkor hirtelen úgy érezte a férfi, mintha a föld nyílnék meg a talpa alatt.

Hallotta az orvos szavát, de nem értette.

Hát lehetséges az? Mi lesz most majd vele? Az asszony el fogja őt hagyni? Örökre?

Megpróbálta maga elé képzelni, hogy alakulna az ő élete, ha magára maradna, egészen egyedül, elhagyatva.

Hiába! A gondolkodása felmondta a szolgálatot. ... Mintha gyorsvonaton ülne s kinézne az ablakon. Lelki szemei előtt elsuhan az ő lefolyt élete. Csak tovább, egyre tovább! És minden állomáson köszönti hű feleségének képe. Csak tovább, egyre tovább!

És most már ő többé ne lássa sohasem ezt az angyali jóságú arcot?

A szomszédszobában fekszik az asszony épen a halotti szentségekkel látják el.

Összetörve, lemondással, kezét ölében pihentetve, fejét mellére horgasztva várja a férj, hogy behívják az utolsó, a legfájóbb „Isten hozzád”-ra. Zajtalanul nyílik az ajtó, a pap távozik.

— Él még? hallatszik remegőn, félelemmel a férj ajkáról.

— Légy férfi! öreg barátom! Isten hatalmas mérhetetlen.

— Tehát közeledik már a vég?

— Nem, a beteg megnyugodott. A fájdalmi csillapodtak, ő elaludt.

A férj nem szól. Göresösen szoritja össze ajkait. Aztán kezét szorit a pappal és hemegy a betegszobába.

Az esti szürkület már leszállott.

A betegágy végével szemben, a szoba sarkában, leborított fény misztikus világosságot terjeszt, a levegő nehéz, fojtó, mintha már leskelődne valahol a halál s lehellete betöltené a szobát.

Különös, hogy ez a szoba, amelyben minden zúgot, minden tárgyat olyan jól ismer, most szinte idegennek látszik előtte. A kályhában fénylő láng lobog, mégis jeges fuvalmat érez. Mintha valami kísérteties szellem feküdné meg a butorokat és a szőnyeget meg a tarka takarókat, mintha élet volna minden tárgyban.

És a barátságatlan esőnd, amelyet csak néha és gyöngén szakít meg a tűz pattogása.

Alig mer megmozdulni.

A pap azt mondta, hogy elaludt, s most fél őt felébreszteni. Tanácstalanul, vonakodva áll az ajtónál; valami fájdalmas érzés, valami névtelen félelem fogja el. A halál közelsége volna ez?

Maga elé mered, pillantása a legkisebb tárgyon is végigsiklik, mintha minden új volna és ismeretlen a szobában.

Bármily óvatosan is lépdelt, egy deszka mégis megnyikordult a lába alatt. Erre az ágy felől halk sóhajlás hallatszik. Hogy odalett erre hirtelen a rajta nehezedő lelki kín; eltűnt az idegenszerűség érzése, melyet a félelem oltott beléje. Az a halk sóhajlás felébreszti benne a tudatot, hogy otthon van. Odarohan az ágyhoz, félrehuzza ennek függőnyeit s odaadó gyöngédséggel borul a felesége fölé.

— Én vagyok, szivecském. Hogy érzed magad?

—♦— Tolakodó fényképészek. ♦—

Kivánsz valamit?

A nagybeteg nehezen föltekint. Lesoványodott kezével megragadja a férfiét és suttogva, alig hallhatóan mondja:

— Aludni!

Az öreg ember gyöngéden megfogja a beteg sovány kezeit, hogy csókjaival elborítsa. A boldogság hogy átjárja erre az egy szóra is! Hiszen már napok óta a hangját sem hallotta. Gyöngéd gondossággal teszi vissza a beteg kezét s egy férfiu ügyetlenségével igazgatja meg a párnát.

— Aludj, drágám! Én majd itt maradok. A pihenés javadra fog válni.

Lebocsátja a függőnyt s esőndesen helyet foglal az ágy mellett. Előtte egy kis íróasztal áll. Keres valamit az egyik fiókban, meg is találja. Feleségének leánykori arcképét. Mindakét kezébe fogja s elmerül a nézésébe.

És miközben szemléli, megelevenedik előtte a mult.

Látja a szép, szomorú leányt, akinek ajkán soha mosoly nem volt. Látja önmagát is, mint fiatal embert. Szívében felezikázik az az izzó szenvedély, amely az

—*— Péter-Pál a réten. —*—

első találkozáskor gyulladt benne. Azután látja magát térdén előtte, amint kezét és szívét felajánlja neki. A leány felelete még most is fülében cseng: „Nem lehetek a felesége!” Még egyszer átszenvedí azokat a kínokat, amelyek akkor el kellett viselnie, amelyek majdnem az örülésbe kergették.

Azután egy jelenet jut eszébe, amelynek akaratlanul tanuja volt. Hallja, amint a lány szülei szinte kérlelhetlenül követelik, hogy menjen hozzá férjhez. Ő közbelép, kijelenti, hogy mindent hallott, s inkább a lelki üdvösségét temeli el, semhogy a leányt tegye boldogtalanná. Könnyeket lát a leány szemében, lázban égő kezének szorítását még érezni véli, amelylyel a lemondásáért köszönetét fejezte ki... Az idő mulik... Azután jön a legboldogabb nap: az, amelyiken a leány maga bevallja szerelmét, pirulva megvallja, hogy hűsége diadalmaskodott az ő lelkén.

Könnyek peregnek az öreg ember szeméből. Újra átéli azt a kimondhatlan boldogságot, amelyet hosszú éveken át csak néha zavart meg az asszony bús kedélyállapota. Hiába kérte, hogy közölje vele bánatát, mindig kitért a felelet elől. Gyakran már késznek látszott, hogy elmondja, de megint csak a régi szavai toltak ajkára.

— Légy nyugodt! Nincs semmi baj.

Miközben képzelete a multat megjeleníti, kezei gépiesen turkálnak az íróasztaloeska fiókjában; épen csak, hogy ráveti pillantását az elsárgult papírlapokra, amelyek ismét kicsúsznak a kezéből, hisz mindnyáját ismeri. Egyszerre felfigyel, egy levél felkölti a figyelmét. Mi ez? Egy levél, amely neki még nem tűnt fel? Különös!

Ide-oda forgatja a borítékot. A címzés feleségének még leánykori neve. Bosnyák bélyeg ragad a sarkában. Szétrántja a levelet s olvassa.

— De mi ez?!

... Egy golyó halálosan megsebesített. Él boldogul és vigyázz gyermekünkre!...

Gyermekünkre! Még egyszer megnézi a borítékot, a megszólítást a levélben, ... még tízszer, százszor. És újra meg újra... Vigyázz gyermekünkre!

Milyen jeges fuvallom tolt hirtelen a szobába! Az öreg ember úgy érzi, mintha valaki durva ököllel túmadt volna a lelkének.

Az ő gyermeke!

Az, akit ő mint egy szentet imádott, ilyen titkot rejtett magában ő mellette egy egész életen át.

Vérbeborult szemekkel, tétován néz maga körül, azt hiszi, hogy most körülötte minden romba fóg dűlni.

Nem volt egy gondolata, amin felkorbácsolt lelke megpihenhetett volna. Mereven nézte a betűket, amelyek oly borzasztó dologról beszélnek, míg szeméi megtelnek könnyekkel, amelyek lassan végigperegnek a fehér szakállán; egy esőpp valahogy letéved a felesége leánykori arcképére. Mintha életre támasztotta volna e könnyesebb a képet, mintha e szomorú asszonyi vonások nem tudták volna elviselni a könny égetését. Az öreg embernek úgy tűnik fel, mintha a kép szólni kezdene:

— Megérdemeltem én a te haragodat? Hát nem kellett volna sejtened, hogy a lelkem másé volt, mielőtt a tied lettem? Nem küzdöttem-e minden erőmmel, hogy szabaduljak tőled? Nem te kényszerítettél-e, hogy elkínzott lelkem megvigasztalódjék és feléd forduljon?... Hogy miért nem vallottam ezt meg?... Hányszor volt e vallomás ajkamon, mielőtt a tied lettem! De

már akkor szerettelek! Éreztem, hogy el kellene pusztulnom, ha te elkergetnél. És te megtetted volna! Hiszen ma, amikor a másvilághoz vezető útra utasítasz, ma sem tudod leküzdeni izgatottságodat. Mondd: hát rombadöntheti harmincz év boldogságának szép emlékét egy átkos percz?

Az öreg ember vitatkozni kezd a képpel:

— De a férfiúi büszkeség? Azt te nem érted!

— Oh igen! De nem semmisítette volna meg az én vallomásom két ember életének boldogságát?

Mintha már nem lenne min gondolkozni, elhallgat az öreg. A könnyei is elapadnak. A kezében tartja

—••• Éjjel az erdőn. •••—

még a levelet. Feje a mellére hanyatlott. Kívül, belül esőndes, nyugodt.

De e rideg hallgatás közben elkeseredett páros viaskodás folyik. A szíve küzd a csalódott férfi büszkeségével.

Lassan fölemeli a fejét s az ágy felé tekint.

A függöny földre van vonva, a beteg félig ülő helyzetben van, szeme kimondhatlan rémülettel tapad férje arczára.

A hareznek vége!

Odaugrik az ágyhoz.

— Mit csinálsz, szívem? Nem tudod, hogy nyugodtan kell feküdnöd?

Az asszony beszélni akar, de száraz ajkára nem jön hang. Tekintetével a férje arcát fürkészi, s kezével a levélre mutat, melyet még mindig ujjai között szorít.

— Hogy mit tartok a kezemben, kérde drágám? Papirost kerestem, hogy befütsek, . . . hisz fázol.

Anélkül, hogy bevárta volna a feleletet, a levelet a tűzbe vetette. Apró láng lobban. Azután visszamegy az asszonyhoz. Ez visszahanyatlott párnáira. És megragadta az ura kezét és elhalmozta forró csókokkal.

— Már jobban vagyok, — suttogja. — Meg fogok gyógyulni . . . Akarod?

Az öreg ember letérdel az ágy elé, s deres fejét a párnába temetve, zokogja:

— Gyógyulj meg, gyógyulj meg, szivecském, — hiszen egyre azért imádkozom . . .

~ Szonette. ~

*Puskatűzzel,
Vassal, vízzel
Elérni azt nem lehet,
Hogy ez a szív,
Mely hozzád hív,
Ne szeressen tégedet.
Érted vágyom,
Szánom-bánom
Lelkem gyötrő bűnömet,
Várva-várom
Édes párom,
Ki az enyém nem lehet.*

*Megyek elé,
Intesz felé,
Bármit teszek, meg nem lát.
Ha lát, kerül,
Kegyetlenül,
S félrehúzza ajakát.
Édes szentem,
Minden nékem
Te vagy, csak te, egyedül,
Boldogságom,
Mennyországom,
Csillagom, mely úgy kerül.*

*Lehetséges,
Hogy te, édes,
Ki nem állhatsz engemet,
Mert szerelmet,
Rokonszenvet,
Erőltetni nem lehet.
Nem néznék,
Kerülnék,
Bármennyit is szenvedek,
De én kába,
Mindhiába,
Nélküled nem élhetek.*

D'Amant Leó.

A TÉLIZŐLD.

— Mese. —

Irta: **Kánya Lajos.**

Valaha, valaha, valamikor régen, ugyilátszik, úgy rémlik nekem, vagy csak úgy álmodom, hogy sok minden nem volt, ami most van és sok minden lehetett, ami most nincs. Én legalább hiszem, hogy a mi vérszegény, sápadt civilizáczióink produkált gyönyörűségeit bőven kárpótolhatták az örök nagy, örök szép és kiapadhatatlan természet bűbájos csodái, ismeretlen világai.

Gondolom és hiszem, hogy nemcsak én, de sokan, nagyon sokan vagyunk, kiket elfog olykor valami megnevezhetetlen, édes-bús érzés, valami megnevezhetetlen, homályos sejtelem, valami . . . valami . . . Isten tudja, hogy mi! . . .

Olyan emlékezésféle, amolyan multbalátás, melynek ragyogó, de színezhetetlen színe van; melynek andalító, de elmondhatatlan hangja van!

Látjuk, halljuk és érezzük a délibábos képet; látjuk világunkat, halljuk muzsikáját és érezzük üdvöségeit, de számot magunknak sem adhatunk róla.

Gyakran úgy tűnik fel, mintha már valamikor éltem volna és most csak álmodnám; vagy mintha valamikor álmodtam volna és csak most élnék, de ezzel az étellel nem volnék megelégedve. Isten tudja, hogyan van, de valahogyan csak van, hiszen lelkem a föl nem fogható istenségnek fölfoghatatlan szikrája!

Honnan volna az, és másképp honnan is lehetne, hogy elménk önkéntelenül keresi a titokzatosat, lebeg a természetfölötti dolgok levegőegébe anélkül, hogy látna és mégis látni vél; anélkül, hogy tudna és mégis tudni akar. Mint a költőzködő madár, ismeretlen erőtől ösztönözötve, repül, igyekszik a tavasz berkei felé: úgy evez a lélek, rendeltetésének erejétől üzetve, egy örök életnek örök tavaszába.

Hol alacsonyabban száll, hol magasabban; olykor meg-megáll, kénlel és kutat; olykor elesügged, olykor megvigasztalódik; olykor eltévelyeg, olykor jó uton megy; olykor unalmasnak találja, olykor érdekesnek; olykor dalba fog és elandalodik.

Sejtő szeme megakad valamely szebb ponton és megpihenteti rajta fáradt érzelmeit; gyönyörködik való, vagy valótlan képeken, melyek bűbájos játékot üznek vele. Ily bűbájos világot látok én most is, ahogy körül-öleli lelkemet a tavasz lehellete. A szellő susogja nekem e mesét és csalóka szavát szívesen hallgatom; elhiszem, hogy ott volt, látta, hallotta, mit beszél — de felelőssé is őt teszem érte . . .

* * *
Élt egyszer egy zöldszemű, ezüsthaju tündér, ki, mivelhogy az északi földön lakott, ő volt a zord észak legfőbb ékessége.

Különös hatalma volt e szép teremtésnek. Amerre elhaladt, napsugaras tavasz keletkezett ottan; amerre az ő mélytüzü, zöld szeme tekintett, ott fölolvadt a jég, elpárolgott a hó és zöld selyemruhába öltözött a föld. Hanem amint továbbment és elhagyta a tájat, újra fagyos téllé változott át minden. És az északi föld lakói imigy imádkoztak:

— Ég és föld Istene, add meg nekünk azt, amire szükségünk van, adj halat, vadat, elegendő fókát, de leginkább engedd a zöldszemű tündér látogatását. Mert a szép tündér megjelenése boldogságot jelentett nekik.

Lett egyszerre minden, ami csak lehetett: virág, gyümölcs, mező s minden képzelhető termése a földnek. Fel is használták az alkalmat és gyűjtöttek mindenből eleget.

A jóságos tündér pedig csak erre várt s azzal odébb állott, más vidéken más esengő népet boldogítani. Így tartott ez sokáig, nagyon sokáig, Isten tudja, hogy hány ezredéven át . . .

* * *

Történt, hogy a szép tündér vándorlása közben egy kihalt, kopár vidékre akadt. Csak itt-ott lézengett emberi teremtés, az is szomorú volt és veszni készült. A tündér ránézett a földre, mélységes szájalommal és bűbájos életet varázsolt reá! És amint a magas hóhalmok eltűntek, egy hegynék tövében akadt meg szeme. Borús tekintettel nézett egy alakot és szíve szokatlanul meleget dobant. Odaborult a félig megfagyott tetem fölé és egész varázsával melengette. Végre odaértette ajkát homlokához és visszaesókolta búcsúzó lelkét.

A szép, halvány fiú fölnyitá szemeit és a mennyországban képzelte magát. Paradicsomi táj, virág, dal, melegség és egy bűbájos lény környékezte. És a gyönyörűség tán megöli ujra, ha a szép tündér nem szólal meg ekképen:

— Ne esodálkozz azokon, amiket látsz, inkább esodálkozz azon, hogy újra élsz, mert a halál torkából hoztalak vissza. És megmondotta neki, hogy ő ki volna és megmagyarázta, mi a hivatása.

— Még soha senkit sem keltettem életre, de téged száz haláltól is megváltottalak volna.

Az ifju pedig leborult megmentője előtt és mindkettejük sorsa meg lőn pecsételve. Halandó ember és szépséges tündér szíve egybeolvadt és föld feletti üdvök forrása lett. Azontul együtt bolyongták észak világait és a szép tündér még szebb virányokat keltett szerte-széjjel . . .

— Olyan boldog vagyok, hogy szeretném szívemre ölelni az egész világot nagy boldogságomban.

Végtelen az én szerelmem, én édes kedvesem! Olyan nagy és oly végtelen, hogy szinte félek annak végtelenségétől! Mert, bár százszorta jobban szeretlek minden földi lélynél, szerelmemnek mégis hiánya van: nem boldogíthatlak földi szerelemmel. Szeplőtelen, szüzi szerelmemmel pedig félek, hogy egyszer elvesztelek. És amikor elvesztettelek, amikor tudom, hogy ajkamon kívül más ajak esókolta, hogy karomon kívül más kar ölelt, akkoron elveszett az én életem is, azontul számomra nem létezik semmi!

Az ifju egy édes, hosszú esókkal felelt és a meghatottságtól szólni nem tudott . . .

* * *

Boldog vándorlásuk közben az ifju megbetegedett. Hűségese tündére becézte, ápolta, de betegsége huzamos vala.

A jóságos tündér pedig nem halaszthatta dolgát, hanem szóla kedveséhez gyöngéd szeretettel:

— Maradj itt e tájon, a jó emberek közt, ápoltasd magadat, amíg visszatérek. Mert sokáig időzöm már e helyen, és számos nemzetség várja jöttömet. Én majd sietek, szerelmem gyorsítani fogja lépteimet, hogy minél előbb viszontláthassalak.

Azzal megölelte imádott ifját és tündéri gyorsasággal ellebegett . . .

Az ifju pedig bement a jó emberekhez és ott hálás fogadtatásra talált. Teste meggyógyult, lelke beteg maradt. Húsból való hús, vérből való vér, ifju, erős és ember vala.

És az ifju ajkát más ajak esókolta, a tündér kedvesét más kar ölelte és evett a tiltott fának gyümölcséből . . .

Mikor a szerelmes tündér visszakerült, látta mélységes, nagy csalódását.

A zöld szemek tüze jéggé fagyott, napsugaras melege ködbe borult és siratta vesztett üdvösségét. És akkoron elveszett az ő élete és nem létezett számára többé semmi.

Eloszlott, fölszállt, mint a sóhaj, melyet a sivitó szél sepeert tova. . . És hordja most is, hordja egyre még, szélvész, zimankós téli éjszakákon . . . és zeng felőle siri éneket . . .

De ott, ahol a szép tündérszemek zöldfényű kristálykönyve hullott, fagyos hidegben, a hó alatt is, örök emlékeül fölsarjadott — a télizöld.

—❖ Szeretlek . . . ❖—

*Szeretlek szívemnek
Lángoló hevével,
Ifjú életemnek
Igaz szerelmével.
Szeretlek végtelen
Forró rajongással,
Mely vetélkedik az
Istenimádással.*

*Szeretlek, mint a méh
A nyíló virágot,
Szeretlek, mint madár
A zöldelő ágot,
Mint a fényes csillag
A mérhetlen eget,
Mint anya magzatát
Szeretlek tégedet.*

*Szeretlek, mint égből
Alászállott angyalt,
Mint a fésző bimbó
A mosolygó hajnalt.
Mint a tikkadt mező
Gyöngyharmat hullását,
Mint szabaddá lett rab
A nap ragyogását.*

*Szeretlek szívemnek
Egész melegével,
Te vagy az én egem
Csillagseregével.
Nem találok szót rá
Se földön, se égen . . .
Oly nagyon szeretlek,
Édes feleségem.*

Erdélyi Sándor.

KÉPEINKHEZ.

Péter-Pál a réten. És, mert eljőve Péter-Pálnak, a kalendáriumban vörösbetűs napja, kiméne a tanyára a falunak arató népe, megtenni az első pár szent vágást. Ugy illendő ilyenkor, hogy elkísérje útjában a „marokverő” leány, ha teheti és ideje engedi. Azután meg a szívnek is akad az ilyenhez szava, mert sok legényember nem úgy véletlenül, hanem „akkurátusan” választja ki azt a helyre leányzót, aki utána felszedje a lekaszált sorrendet, osztóg vele csinálja a kilencz kérés „keresztet.” Hogy osztóg a munkából legény, leány együtt hazatérnek, ráérnek kicsinyég elenyelegni, mert hát úgy karácsonytájt — úgy lehet — egy pár leszen belőlük.

Péter-Pál a zárdában. Krisztus menyasszonyai, az emberiségnek az önmegtagadásban szent példái, az apácák is beveték áldásthozó magvakkal zárdájuk nagy udvarát. Férfinak betenni lábát hozzájuk nem szabadván, maguk aratják, vágják, gereblyézik a termést. Így még több leszen rajta az áldás, mert ugyanis szegények között osztják ki.

Csevegés a „Zöld szalon”-ban.

Együtt vagyunk?

Akkor ki a szabadba! Siessünk a szabad természetbe, hol lábaink alatt a zöld pázsit szőnyegje zizeg. Fejünk felett az ég azurját tarkítják az egymást kergető bárányfelhők, hol a madarak éneke, falevelek suttyogása, szellő surranása átalakítja énünket és új alakunkban a természetimádás léghajóján közelebb hoz bennünket a mindezeket Megalkotóhoz.

Péter-Pál napja vagyon.

Mint lapunk képeiben is megörökítjük ősi szokás szerint, ezen napon vágják az első sorokat az anyaföld által áldásunkra termelt búzából, termésből. Az aranykalászos, a magyar rónaság eme sűrű, törpe erdei, a mi boldogulhatásunknak erei. Ha bőven fizet a mag, egészséges vér löktet a magyar társadalom ereiben. Ha gyengén, akkor nem telik mindenre, mint eddig, és ha le kell mondanunk egyik-másik megszokott dolgokról, jellemzően a magyar társadalomra, a szellemi élet tápanyagjain nyírba! először. Elmaradnak a színházbajjárások, nem vesznek könyveket, kottákat és lerendelik eddig járt lapjaikat.

Te „aranykalásztól rezgő rónaság”, így Péter-Pál napján feléd fordul epedve, remegve és remélve mindenki a börzianertől az ujságkiadóig. Ah, adj bőven magot duzzadt kalászaidból, akkor meg leszen a hagyományos tyúk minden olvasónk asztalán és valamint szaporodik a magtár terhe a felgyülemlett garmadától, azonképen fog garmadára nőni a sok új előfizető száma a júliusi új előfizetési negyedben!

Édeseim! Ezer bocsánat! Egy ócska közmondás szerint: „Akárhogy dobod a maeskát, csak a talpára esik az.”

Ez legyen mentségem. Lelkem, agyam telve a természetimádás rajongó poézisével. Szeretnék együtt fűtyülni a magasbátorító fűjjel, az aranyesőrü rigóval, együtt turbékolni a gerliczékkel, vadul száguldani a szellő suhogásától felriadt özikékkel és elfogva, rabbilincsbe tartatva, a természetnek bennem tomboló örömeitől önzővé leszek; szeretném rossz tudómmal a vi-

lág levegőjének minden atomnyi ozonját magamba-lehellni, a világ összes rózsáinak általam letépett szirmaiból csak én — egyedül én lehelljem be az illatot, és azután kikapni az életerős, boldog — mert korlátolt igényű — mezsei munkásnak kezéből a kaszát, sarlót és szép, dús rendeket vágni így Péter-Pálkor.

Nem éreztek-e ti is így, édeseim? És még a poézis, a természet poézisa — az egyedüli igaz, hamisítatlan a föld és ég határai között — hol andalítóan fölemel, hol parányi voltomra emlékeztetve bántó ridegséggel lesujt... felebbreszt szerkesztőségem négy szürke fala között papiromra görnyedetten, ébren álmomból a levélhordó.

Szeretném felpofozni... mert édesen zsongító álmaimat szétlépte és szeretném megcsokolni, mert — előfizetőket hozott!

Viszontlátásra! Pá!

Matyi.

KÖNYVSZEMLE.

Az íkrek. Harmath Lujza, a női írók ezen kiváló alakja, ismét egy kedves regénnyel kedveskedett olvasóinak. A szerzőnő lapunk állandó munkatársa és olvasóinknak méltán dédelgetett kedvence. „Az íkrek” alakjai erős megfigyelés után, szakértőre valló vonásokkal megrajzoltak. Az elbeszélés természetességében úgy hatnak ráink a szereplők, mintha a valóságban látnók, hallanók az események lefolyását. Harmath Lujza ezen munkájával is igazolta régibb véleményünket, hogy nemcsak agyával, de a szívével is gondolkodik. „Az íkrek” ára 1 korona. Megrendelhető a szerzőnél Maros-Vásárhelyen.

KOCZKA-REJTVÉNY.

Gram Ferencztől.

M	R	E	M
K	D	D	K
A	Á	Á	A
Á	A	O	K

Ezen betűik úgy állítandók össze, hogy felülről lefelé, balról jobbra, ugyanazt adják.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

B. S.-né. Regényét most kezdjük. Arczkép jön a regény czimlapjára. Szívvelyes üdvözet! — **B. Szilágyi Mór.** Versek jók. Fordítanivalót küldünk. Ajánlatát köszönjük. — „**Az én csillagom.**” Jó. Jönni fog. — **K. T.** Közölni fogjuk. A kért lap ment. — **Egy szintén feltűnő szépség.** Márkus Emilia lakik Budapest, „Royal”-szálló, III. emelet. Egyebekben pedig készséggel állok rendelkezésére, de a szerkesztőnek tudni kell teljes nevét, címét annak, ki őt a lap révén fölkeresi. Természetes a diszertió pecsétjét lelkiismeretesen őrizzük. Aláírása fokozza kíváncsiságomat. — **K. Gy.** (Szarvas.) Kis simítás után jönni fognak. — **G. F. Margit.** Verse sorra kerül. — **Della.** A versek gyengék. A számban díjtalanul levelezhet. Közleményei rövidnek legyenek. — **Békési.** Verse tehetségre mutat, de ez még gyenge a közlésre. Azért ne esüggedjen. — **H. Gy.** Az adomákat felhasználjuk. A többi gyenge. — **Ács F.** Köszönjük a szép verset. — **Mi a lehetetlen?**... Ily gyöngye dolgot közölni. — „**Titokzatos marad**”... előttünk is, hogy miért ír az verseket, aki nem ért hozzá. — **A legjobb fűszer,** tudniillik az attikai só, hiányzik az Ön hosszú elbeszéléséből. — „**Jobb idők**”, „**Szerelmes-e?**”, „**Mi oka?**”, „**Elemér kacsin**.” Közölhetlenek.